

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/upamietnianie/dekomunizacja/zmiany-nazw-ulic/nazwy-ulic/nazwy-do-zmiany/40054,ul-Dziedzica-Emila.html>
02.04.2026, 03:57

ul. Dziedzica Emila

*W ocenie Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu nazwa ul. Emila Dziedzica **powinna zostać zmieniona** jako wypełniająca normę art. 1 Ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz.U. RP z 2016 r. poz. 744).*

Emil Dziedzic pseud. Emil (1914-1943) - działacz komunistyczny, publicysta i poeta, członek władz PPR w Krakowie i na Podkarpaciu.

Pochodził z podkrakowskiej wsi Ochmanowa. Był początkowo członkiem radykalnych młodzieżowych organizacji wiejskich. Na początku lat 30. XX w. został członkiem konspiracyjnej, stalinowskiej Komunistycznej Partii Polski. W tym czasie KPP prowadziła konspiracyjną działalność antypaństwową na rzecz Związku Sowieckiego i ruchu komunistycznego. Żądała oderwania od Polski zarówno ziem wschodnich, jak i Pomorza oraz Górnego Śląska. Na pozostałym terytorium kraju zamierzała tworzyć polską republikę sowiecką. W uchwałach VI Zjazdu KPP z 1932 roku partia oświadczała: Imperializm Polski ustanowił swe panowanie na Górnym Śląsku na mocy imperialistycznego traktatu wersalskiego, przez zdławienie walki rewolucyjnej proletariatu górnośląskiego, przez oszustwo plebiscytowe, przez rozpętanie nacjonalistycznej antyniemieckiej nagonki [...]. KPP walczy o prawo każdego narodu ujarzmionego przez imperializm polski do całkowitego samookreślenia, aż do oderwania się od państwa polskiego [...]. KPP mobilizuje masy pracujące na Górnym Śląsku, jak również na Pomorzu [Gdańskim] do walki z uciskiem narodowym ludności niemieckiej pod hasłem praw do samookreślenia aż do oderwania od Polski [...]. W stosunku do Górnego Śląska i Pomorskiego Korytarza proletariat polski przekreślił orzeczenia imperialistycznych traktatów i zapewni ludności tych ziem prawo samookreślenia aż do oderwania od Polski. W stosunku do Gdańska KPP zwalcza narzucone mu jarzmo Polski i Ligi Narodów, zwalcza aneksjonistyczną politykę imperializmu polskiego i uznaje prawo ludności gdańskiej, siłą oderwanej od Niemiec, do ponownego złączenia się z Niemcami". Sowieckie władze Międzynarodówki Komunistycznej (Kominternu) zdecydowały o przeorganizowaniu haseł programowych dopiero w roku 1935. Wtedy również w KPP rozpoczęto promocję haseł „jednolitifrontowych”, ale już w 1938 roku KPP została przez Komintern rozwiązana.

Za działalność agitacyjną wśród pracowników tartaku w Sanoku Dziedzic był na 4 miesiące aresztowany. Po przeniesieniu się do Krakowa prowadził dalsze działania ukierunkowane na szerzenie haseł stalinowskich. Kontaktował się m.in. z Jakubem Grodowskim – sekretarzem KPP w Podgórzu. Brał udział w strajkach i demonstracjach. Jak inni komuniści kolportował

druki gloryfikujące system sowieckiego totalitaryzmu. Uczestniczył w pracy organizacyjnej KPP również w miejscowościach podkrakowskich.

Po wybuchu wojny w 1939 roku przedostał się do Lwowa, aby się włączyć w działalność propagandową i organizacyjną na rzecz władz okupacyjnych na obszarach zajętych przez Związek Sowiecki. Publikował na łamach kolaboracyjnych gazet komunistycznych „Czerwony Sztandar” i „Nowe Widnokreگی”.

Po ataku Niemiec na ZSRR powrócił do Krakowa. W miastach Małopolski próbował tworzyć komórki „Związku Robotniczo-Chłopskiego”. Zaangażował się także we współredagowanie komunistycznego konspiracyjnego pisma „Polska Ludowa”, rozpowszechniającego sowiecką ideologię i propagandę. Po przerzuceniu z Moskwy do kraju grupy dywersyjnej z poleceniem Stalina w sprawie odbudowy partii komunistycznej, Dziedzic wraz z całą grupą wydająca i kolportująca „Polską Ludową” przeszedł do Polskiej Partii Robotniczej (PPR). Rozbudowywał komórki stalinowskiej konspiracji w różnych częściach Małopolski – zarówno w ramach PPR, jak też w ramach jej bojówki zbrojnej, tj. Gwardii Ludowej. Uczestniczył w akcjach dywersyjnych GL. Do maja 1942 r. był sekretarzem PPR na okręg jasielsko-gorlicki (Komitetu Okręgowego PPR Podkarpacie).

Po powrocie do Krakowa wchodził w skład Komitetu Obwodowego PPR w Krakowie. Redagował organ PPR „Trybuna Ludu”. 21 września 1943 roku został aresztowany podczas spotkania konspiracyjnego w Borku Fałęckim w Krakowie.

Został rozstrzelany przez Niemców 15 października 1943 r.

(MKKr)